

Утвърдил:

ИНЖ. ИВЕЛИНА АПОСТОЛОВА

Директор на Професионална гимназия по облекло
„Недка Иван Лазарова” – Русе

Приложение № 1

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

НА ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ОБЛЕКЛО

„НЕДКА ИВАН ЛАЗАРОВА” – ГР. РУСЕ

учебната 2026/2027 г.

Кодексът е създаден на основание чл. 175, ал. 1, 2 и 3 от Закона за предучилищното и училищното образование, приет е от Педагогическия съвет на проведено заседание на 11.09.2026 г. с протокол № 22 съгласно чл. 263, ал. 1, т. 14 от ЗПУО и съгласуван с Обществения съвет, съгласно чл. 269, ал. 1, т. 11 от ЗПУО, с представители на синдикалната организация, Училищното настоятелство и Ученическия съвет

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на училищната общност представя стандартите за етично поведение на работещите с деца специалисти в сферата на образованието и регламентира етичните правила, които следва да се прилагат при изпълнение на служебните им задължения и в ситуация на конфликт на интереси. Установява общи норми на поведение.

Етичният кодекс на училищната общност в Професионална гимназия по облекло „Недка Иван Лазарова“ гр. Русе е разработен, позовавайки се на Конвенцията на ООН за правата на детето и Европейската харта за правата на човека. В изготвянето му сме ръководени от принципа, че всяко дете трябва да бъде подготвено да води живот на самостоятелна личност в обществото и да бъде възпитано в духа на ценностите на Република България и Европейския съюз.

Учителите и служителите от Професионална гимназия по облекло „Недка Иван Лазарова“ - Русе поемат моралния ангажимент, както в своята професионална дейност, така и в личния си живот да се ръководят от принципите и правилата на настоящия Етичен кодекс.

Етичният кодекс има за **цел**:

1. Да утвърди основните ценности, норми и принципи на поведение, които работещите с деца трябва да знаят и спазват в своята практика.
2. Да укрепи авторитета на учителите и общественото доверие към училището като институция.
3. Да утвърди волята и стремежа на работещите с деца за етичност в образователно-възпитателния процес.
4. Да насочва поведението и подпомага работещите с деца в решаването на етични дилеми, които срещат в своята практика.
5. Да очертае моралните отговорности на работещите с деца: към детето, към семейството, помежду им и към обществото.

II. НОРМАТИВНА ОСНОВА

Конвенцията на ООН за правата на детето

Конвенция за защита на правата на човека и основните свободи

Конституция на Република България

Закон за закрила на детето

Правилник за прилагане Закона за закрила на детето

Закон за предучилищното и училищно образование (ЗПУО)

Наредба за приобщаващото образование

III. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ

Етичният кодекс се прилага от всички учители и служители в Професионална гимназия по облекло „Недка Иван Лазарова“- Русе като във всяко свое професионално задължение е необходимо да се ръководят от следните основни принципи:

1. Строго спазване на Конституцията на Република България и провеждане на държавна образователна политика, основаващи се на принципите на правова държава;
2. Съблюдаване на принципите на честност, безпристрастност, независимост, лоялност, политически неутралитет, конфиденциалност, компетентност и отговорност;
3. Вземане на решения, водещи до елиминиране на произвола в училище и укрепване доверието в училищната институция;
4. Извършване на всяка служебна дейност компетентно, обективно и добросъвестно, със стремеж към непрекъснато подобряване на работата в интерес на децата и техните родители;
5. Недопускане на проява на дискриминация, възпитано, уважително и любезно отношение към всяко дете или гражданин, независимо от пол, раса, вяра, националност, убеждение и социален статус;
6. Ненакърняване правата на децата и престижа на гимназията не само при изпълнение на служебните задължения, но и в обществения и личен живот.

РАЗДЕЛ ПЪРВИ. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1 (1) Етичният кодекс е създаден на основание чл. 175 (1) от ЗПУО и е подчинен на общите принципи в системата на предучилищното и училищното образование:

1. Единна държавна образователна политика за осигуряване правото на предучилищно и училищно образование;
2. Ориентираност към интереса и мотивацията на ученика, към възрастовите и социални промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
3. Равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик;
4. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование;
5. Хуманизъм и толерантност.

(2) Етичният кодекс на училищната общност на основание чл. 175 (1) от ЗПУО е приет от представители на Педагогическия съвет, Обществения съвет, Училищното настоятелство, СО на СБУ към КНСБ и на ученическото самоуправление по ред, определен в Правилника за дейността на училището.

(3) Етичният кодекс се поставя на разположение на видно място в учителската стая.

(4) Етичният кодекс се публикува на интернет страницата на училището.

Чл.2. Този кодекс определя правилата за поведение на служителите в училището и има за цел да повиши общественото доверие в техния професионализъм и морал, както и да издигне престижа на учителската професия и образователната институция.

Чл.3. (1) Етичният кодекс в Професионална гимназия по облекло „Недка Иван Лазарова” - Русе има за цел:

1. Да повиши общественото доверие в морала и професионализма на работещите в училището и да издигне неговия престиж;
2. Да предотврати възникването на конфликти и агресия в човешките взаимоотношения, и да осигури хармонична атмосфера в училищната среда и сред цялата училищна общност;
3. Да развие:
 - 3.1. Интелектуалните, емоционални, социални, духовно-нравствени и физически заложби и осъществи подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите и възможностите му
 - 3.2. Придобитите компетентности, необходими за успешна личностна и професионална реализация, и активен граждански живот в съвременните общности;
 - 3.3. Ранното откриване на заложбите и способностите на всяко дете и ученик, и насърчаването на развитието и реализацията им;
 - 3.4. Формирането на устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот;
 - 3.5. Придобиването на компетентности за разбиране и прилагане на принципите на демократичната и правова държава, на човешките права и свободи, на активното и отговорно гражданско участие;
 - 3.6. Формирането на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки гражданин;
 - 3.7. Формирането на толерантност и уважение към правата на децата, учениците и хората с увреждания.

РАЗДЕЛ ВТОРИ. ПРАВА И ОТГОВОРНОСТИ НА УЧАСТНИЦИТЕ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Глава I. Морални задължения и отговорности на педагогическите специалисти и служители в училището.

Чл.4. (1) Педагогическите специалисти, включително като класни ръководители и/или при необходимост в условия на обучение и труд от разстояние в електронна среда, изпълняват своите функции, като се ръководят от основните ценности и принципи на ЗПУО, националните и европейски нормативни актове за защита правата на детето и защита правата на човека.

(2) При изпълнение на служебните си задължения се отнасят любезно, възпитано и с уважение към всеки, като не допускат каквито и да са прояви на дискриминация или незачитане правата и достойнството на личността.

Чл. 5. (1) Всички учители и служители в Професионална гимназия по облекло „Недка Иван Лазарова”- гр. Русе са длъжни да:

1. спазват принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност;
 2. спазват законодателството на Република България, като съдействат за провеждането на държавна политика, основаваща се на принципите на правовата държава;
 3. осъществяват действия, предлагат и взимат решения, водещи до елиминиране на произвола и укрепване на доверието в институцията;
 4. извършват дейността си компетентно, с обективност и добросъвестност, и се стремят към непрекъснато подобряване на работата си в интерес на децата;
 5. не накърняват престижа на училището, не само при изпълнение на служебните задължения, но и в своя обществен и личен живот.
 6. не извършват дискриминационни действия, различно третиране на деца и ученици на основата на пол, раса, възраст и т.н като спазват разпоредбите на Закона за защита от дискриминация.
 7. спазват принципа за забрана на обработване на специални категории данни съгласно чл. 5, ал. 1 от ЗЗЛД (разкриване на расов или етнически произход; разкриване на политически, религиозни или философски убеждения; членство в политически партии или организации; сдружения с религиозни, философски, политически или синдикални цели; лични данни, които се отнасят до здравето, сексуалния живот или до човешкия геном), като изключения се допускат само в случаите, предвидени в чл. 5, ал.2 от Закон за защита на личните данни.
 8. познават нормативно регламентиранията задължения на работещите с деца съгласно Закона за закрила на детето и изпълняват задължението за съдействие към социалната система съгласно текстовете на същия закон, както следва:
 - 8.1. „Лице, на което стане известно, че дете се нуждае от закрила, е длъжно незабавно да уведоми дирекция "Социално подпомагане", Държавната агенция за закрила на детето или Министерството на вътрешните работи.“
 - 8.2. Същото задължение има и всяко лице, на което това му е станало известно във връзка с упражняваната от него професия или дейност, дори и ако то е обвързано с професионална тайна. При идентифициране на случаи на насилие и тормоз на деца/ученици в училището незабавно уведомява директора.
 9. не допускат използването на деца за политически и/или икономически цели, включително и за осъществяване на пряка и косвена агитация.
 10. не извършват действия, свързани с:
 - 10.1. налагането на идеологически и/или религиозни доктрини
 - 10.2. осъществяването на политическа и партийна дейност
 - 10.3. извършване на пропаганда, популяризиране или подстрекаване по какъвто и да е начин, пряко или косвено, на идеи и възгледи, свързани с нетрадиционна сексуална ориентация и/или определяне на полова идентичност, различна от биологичната.
 11. не допускат налагане на идеологически и/или религиозни доктрини и осъществяване на политическа и партийна дейност.
- (2) Педагогическите специалисти, включително като класни ръководители, са длъжни:
1. Да основават практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всеки ученик.
 2. Да разбират и уважават уникалността на всеки ученик.
 3. Да се съобразяват със специфичната уязвимост на всеки ученик.
 4. Да създават безопасна и здравословна среда (включително при провеждането на обучение от разстояние в електронна среда), която стимулира социалното, емоционално и физическо развитие на ученика.
 5. Да подкрепят правото на ученика на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.
 6. Да работят в интерес на ученика.

7. Да осигуряват на учениците с увреждания равни възможности за достъп до образование и адекватни грижи в зависимост от потребностите му.
8. Да не участват в практики, които не зачитат достойнството на ученика или са опасни и вредни за физическото и емоционално му здраве и развитие.
9. Да не осъществяват действия, разделящи на ученици в групи на етнически или религиозен признак, и да не участват в практики, които дискриминират по някакъв начин учениците на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.
10. Да познават симптомите на насилие над дете – физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване.
11. Да познават нормативната основа – кодекси, конвенции, закони, правилници, наредби, инструкции и др., както и вътрешните нормативни актове на институцията, защитаващи детето от насилие и да ги спазват.
12. При съмнение за малтретиране на дете или ученик, да действат съобразно разписаните процедури във вътрешните нормативни актове на Професионална гимназия по облекло «Недка Иван Лазарова» - гр. Русе:
 - а/ Алгоритъм за прилагане на механизма за противодействие на тормоза
 - б/ Механизъм за противодействие на училищния тормоз между учениците
 - в/ План за работа на училищния координационен съвет
 - г/ Правила и задължения на всички служители, свързани с превенция на агресията и насилието
13. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, да му се окаже пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.
14. Когато му станат известни действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на ученик, имат моралната и законова отговорност да информират органите по закрила на детето и ръководството на училището.
15. Други специфични отговорности на учителите и служителите:
 1. Да уважават уникалността и потенциала на всеки човек, да не допускат поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност.
 2. Да опазват данните и личната информация за учениците, колегите си и за училищната институция като цяло, станала им известна по служебен път.
 3. Да се произнасят по искания на родители/настойници като им представят необходимата информация с оглед защита на техните права и интереси, а при нужда да ги пренасочват към друг учител или служител, притежаващ съответната компетентност.
 4. Да осигуряват на всеки ученик правото на закрила, когато са нарушени неговото достойнство, методи на възпитание, физическо и психическо здраве или други форми на въздействие.
 5. Да информират родителите за възможностите за обжалване в случай на допуснати нарушения в оценяване на учениците.
 6. Да зачитат достойнството на всяко семейство и неговите култура, обичаи, език и убеждения.

Глава II. Морални задължения и отговорности на учениците

Чл.6. (1) На всички ученици е гарантирано правото:

1. да бъдат обучавани и възпитавани в здравословна, безопасна и сигурна среда, включително при осъществяването на обучение от разстояние в електронна среда /ОРЕС/; да бъдат осигурявани възможности за тяхното развитие и приобщаване към обществените традиции и ценности;
2. да бъдат зачитани като активни участници в образователния процес;
3. да избират профила и професията;
4. да избират между учебните предмети или модули, предложени от училището за изучаване в избираемите и във факултативните учебни часове;
5. да получават библиотечно-информационно обслужване;
6. да получават информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията си;

7. да получават обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
8. да разчитат на равнопоставеност и взаимно зачитане на правата на всеки, независимо от раса, вяра, националност, убеждения, пол, социален статус;
9. да имат свобода при изразяване на мнение;
 - свобода на мисълта, съвестта и религията;
 - формиране на собствени възгледи и право да ги изразяват свободно;
10. да бъдат закриляни срещу нарушаващите тяхното достойнство методи на възпитание;
11. да получават закрила за нормалното им физическо, умствено, нравствено и социално развитие.;
12. да са подкрепяни при попадане в риск, при нужда от специална закрила за извеждането им от рискова ситуация;
13. да бъдат информирани и консултирани във връзка с избора на образование и/или професия;
14. да участват в проектни дейности; да бъдат поощрявани с морални и материални награди;
15. да дават мнения и предложения за училищните дейности, включително за избираемите и за факултативни учебни часове;
16. да участват в обсъждането и решаването на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т. ч. училищния учебен план, чрез формите на ученическо самоуправление;
17. да получават съдействие от училището и от органите на местното самоуправление при изразяване на мненията си по въпроси, които пряко ги засягат, както и при участие в живота на общността;
18. да участват в училищния живот и в организационното развитие на училището чрез различни форми на ученическо самоуправление на ниво паралелка и училище, определени с правилника на училището по предложение на учениците като с това си участие съдействат за изграждане на позитивна дисциплина и добър организационен климат.
19. Децата с изяви дарби се ползват от мерките за специална закрила.
20. Образованието на ученика е насочено към развитието на личността на ученика, на неговите таланти, умствени и физически способности до най - пълния им потенциал.

Чл.6 (2). Общочулищни правила и ценности на учениците от Професионална гимназия по облекло „Недка Иван Лазарова” – гр. Русе:

1. Личността на ученика в Професионална гимназия по облекло „Недка Иван Лазарова” – гр. Русе е безусловна ценност - отнасяй се към връстниците си с уважение, щади тяхната чест и достойнство!
2. Умей да виждаш ценността и уникалността в културата на всеки свой връстник!
3. Проявявай внимание, разбиране и търпимост в спор, аргументирай коректно и доброжелателно своето мнение и помни, че то е толкова ценно, колкото мнението на другия!
4. Спазвай златното правило на нравствеността: „Отнасяй се към другите така, както би искал те да се отнасят към теб!”
5. Помни, че всеки е свободен да избира своя имидж, стил, вкусове и пристрастия в рамките на Правилника за дейността на ПГО „Недка Иван Лазарова”- Русе!
6. Проявявай великодушие, съпричастност и състрадание!
7. Стреми се да разграничаваш оценката за постъпката от оценката за човека!
8. Уважавай в действията си резултата от труда на другите!
9. Проявявай грижливо отношение към всичко, което те заобикаля: хора, интериор, природа!
10. Не забравяй, че здравето, доброто самочувствие и позитивната самооценка – твоето и на заобикалящите те, са в основата на успешната реализация на всяка личност!
11. Придържай се последователно към правата, изискванията и задълженията на ученика, регламентирани в Правилника за дейността на ПГО „Недка Иван

Лазарова” - Русе, както и към традиционните ценности на училището – те са неизменна част от правилата и ценностите на обществения живот!

12. Стреми се да допринасяш за обогатяване и усъвършенстване на училищната среда и атмосфера, изградени на основата на партньорство, взаимопомощ и творчески дух!

Глава III. Морални задължения и отговорности на родителите

Чл.7 (1) Родителите имат следните права, свързани с етиката в отношенията с работещите в училище:

1. периодично и своевременно да получават информация за успеха и развитието на децата им в образователния процес, включително при провеждане на обучение от разстояние в електронна среда; за спазването на правилата в училището и за приобщаването им към общността;
2. да се срещат с ръководството на училището, с класния ръководител, Ръководството, образователния медиатор, педагогическия съветник и с другите педагогически специалисти в определеното приемно време или в друго удобно за двете страни време;
3. да присъстват и при желание от тяхна страна да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, които засягат права и интереси на детето или ученика;
5. да получават подкрепа и консултиране, свързани с кариерното ориентиране и с личностното развитие на децата им;
6. да избират и да бъдат избирани в Обществения съвет на училището или Училищното настоятелство;
7. да изразяват мнение и да правят предложения за развитието на училището.

Чл.8. (1) Родителите имат следните задължения, свързани с етичните правила в училището:

1. да осигуряват редовното присъствие на ученика в училище, като уведомяват своевременно класния ръководител в случаите на отсъствие на ученика;
3. редовно да се осведомяват за своите деца относно приобщаването им в училищната среда, успеха и развитието им в образованието и спазването на училищните правила;
4. да спазват Правилника за дейността на училището и да съдействат за спазването му от страна на ученика;
5. да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот;
6. да присъстват на родителските срещи;
7. да се явяват в училището след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящо за двете страни време.
8. да участват в инициативи на училищната общност – включване в празници, Ден на професиите, дейности по проекти и др.

(2) Родителите, чиито деца се обучават в самостоятелна форма на обучение по чл. 112, ал. 1, т. 2 от ЗПУО, както и в индивидуална форма, са длъжни да гарантират постигането на целите по чл. 5, да осигурят необходимите условия за обучение, познавателни книжки, учебници и учебни помагала, както и да прилагат по свой избор методики и подходи, съобразени с възрастта, индивидуалните потребности и интересите на ученика.

Глава IV. Морални задължения и отговорности към семейството

Чл. 9. Първостепенна отговорност на служителите, работещи в училище, е да подпомагат семейството при отглеждането и възпитанието на децата.

Чл. 10. Да зачитат достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

Чл. 11 Да уважават ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на децата и правото му да взема решения за своите деца.

Чл. 12. Да информират семейството за всички решения, отнасящи се до детето, и когато е подходящо, да го включват във вземането на такива решения.

Чл. 13. Да зачитат правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с детето, за оказаната му обща и допълнителна подкрепа.

Чл.14. Да информират родителите за изследователските проекти, включващи техните деца и да се стремят да им дават възможност да упражняват правото си да откажат участие, без да изпитват чувство за вина. Както и да не позволяват участие в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл. 15. Да не използват отношенията със семейството за лично облагодетелстване, също и да не влизат в отношения с членове на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с детето.

Чл. 16. Да осигуряват конфиденциалност на информацията и да зачитат правото на семейството на личен живот, с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. /Това не важи в случаите, когато има основания да се счита, че благополучието на детето е в риск/.

Чл. 17. Да се ангажират с разработването на правила за опазване поверителността на информацията, които да бъдат достъпни и задължителни за целия персонал и семействата. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. /Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа/.

Чл. 18. В случаите, когато има конфликт между членовете на семейството, е важно подпомагане всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържа от вземане страна в конфликта.

РАЗДЕЛ ТРЕТИ. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ (УЧИТЕЛИ И СЛУЖИТЕЛИ)

Чл. 19.(1) В отношенията с колегите си служителят проявява уважение и коректност, като не допуска поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност.

(2) В личното поведение и отношение с колегите служителят уважава мнението им, съобразява се с правото им на личен живот и спазва следните норми :

1. Спазва благоприличие и делови вид в облеклото, съответстващи на служебното му положение.
2. Изпълнява задълженията си почтено, съвестно и отговорно.
3. Поддържа висок стандарт на професионално поведение, като постоянно обогатява знанията и уменията си.
4. Лоялен е към институцията, в която работи, поддържа отношение на доверие, сътрудничество и колегиалност.
5. Стреми се да преодолява индивидуалните си различия в името на екипната работа.

Чл. 20. Когато противоречията между колеги не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на непосредствения ръководител.

Чл. 21 Със своето лично поведение и чувство за отговорност, служителят трябва да дава пример на другите служители, а служителите на ръководни длъжности - и по отношение на подчинените си.

Чл. 22. Да изгражда и поддържа отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл. 23. Да обменя информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

Чл. 24. Да работи за утвърждаване собствения и на колегите си авторитет, като се въздържа от действия, които биха уронили престижа на професията, да проявява нетърпимост към подобни действия.

РАЗДЕЛ ЧЕТВЪРТИ. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО СЛУЖИТЕЛЯТ:

Чл. 25. Предоставя висококачествени образователни услуги. Не предлага услуги, за които не притежава компетентност, квалификация или ресурси и правоспособност.

Чл. 26. Работи за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и живот без насилие.

Чл. 27. Работи за подобряване на сътрудничеството между организациите, както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл. 28. Съдейства за повишаване степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.

Чл. 29. Работи за популяризиране правата на децата, както и за повишаване чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл. 30 (1) Работи за подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и се противопоставя на тези, които ги нарушават.

(2) Служителят се задължава:

1. Да уважава уникалността и потенциала на всяко дете.
2. Да работи в най-добрия интерес на детето.
3. В работата си в никакъв случай да не използва физически наказания и възпитателни методи, уронващи достойнството на детето.
4. Да уважава и подкрепя семействата при отглеждане и възпитание на децата.
5. Да уважава колегите и да ги подкрепя и насърчава в изпълнение на етичните правила (кодекс).
6. Да служи като застъпник на детето и семейството в общността и обществото.
7. Да спазва етичните правила, заложиени в този кодекс.
8. Служителят изпълнява задълженията си безпристрастно и непредубедено, като създава условия за равнопоставеност на разглежданите случаи и лица и прави всичко възможно, за да бъде обслужването достъпно за всеки.
9. Служителят е длъжен да опазва данните и личната информация на гражданите, станали му известни при или по повод на изпълнението на служебните му задължения.
10. Служителят извършва административното обслужване законосъобразно, своевременно, точно, добросъвестно и безпристрастно. Той е длъжен да се произнася по исканията на гражданите и да им предоставя цялата необходима информация, с оглед защитата на техните права и интереси, при спазване изискванията на Закона за защита на класифицираната информация и Закона за защита на личните данни.

РАЗДЕЛ ПЕТИ. ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл.31.(1) Професионализмът се разкрива чрез работата, която се върши етично, компетентно и позитивно:

1. Служителят подпомага органа на държавна власт с висок професионализъм, безпристрастност и активност при разработването и провеждането на държавната политика, както и при изпълнението на взетите решения и осъществяването на неговите правомощия.
2. При изпълнение на служебните си задължения служителят следва поведение, което създава увереност у органите, чиято дейност подпомага, че могат да му се доверяват и да разчитат на него.
3. Служителят изпълнява задълженията си честно и безпристрастно, като не допуска личните политически пристрастия да му влияят.
4. Когато прави предложения пред ръководството на училището, служителят предоставя цялата информация, отнасяща се до вземането на конкретно решение.

Чл.32. (1) Задължения на служителя

1. Служителят е длъжен да спазва служебната йерархия и стриктно да изпълнява актовете и заповедите на Ръководството и горестоящите служители от администрацията, включително и устни нареждания.
- (2) Служителят не е длъжен да изпълни неправомерна заповед, издадена по установения ред, когато тя съдържа очевидно за него правонарушение.
- (3) Служителят може да поиска писмено потвърждаване на служебния акт, когато в отправената до него устна заповед се съдържа очевидно за него правонарушение.
- (4) Служителят не е длъжен да изпълни нареждане, което засяга неговите права, правата на неговата съпруга или съпруг, роднини по права линия без ограничения, по съребрена линия до четвърта степен и по сватовство до втора степен включително. В

този случай той е длъжен незабавно да уведоми органа, от когото е получил нареждането.

Чл.33. Служителят поставя пред своя ръководител открито и честно проблемите, с които се сблъсква в процеса на работата.

Чл. 34. Служителят не трябва да изразява лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на училището, в което работи.

Чл. 35. (1) При изпълнение на служебните си задължения служителят опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели. Служителят е длъжен своевременно да информира непосредствения си ръководител за загубата или повреждането на повереното му имущество.

(2) Документите и данните в училището, включително в електронен вид, могат да се използват от служителя само за изпълнение на служебните му задължения при спазване на правилата за защита на информацията.

Чл. 36. Служителят е длъжен да спазва установеното работно време за изпълнение на възложените му задължения.

Чл. 37. При изпълнение на служебните си задължения и в обществения си живот служителят следва поведение, което не уронва престижа на училището:

(1). Служителят не допуска на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави.

(2). Служителят се стреми да не предизвиква с поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им – полага усилия да ги преустанови, като запазва спокойствие и контролира поведението си.

(3). Служителят спазва благоприличие и делови вид в облеклото, съответстващи на служебното положение и на институцията, която представлява.

Чл. 38. Служителят не участва в скандални прояви, с които би могъл да накърни престижа на училището.

Чл. 39. Служителят противодейства на корупционни прояви в училището, като не допуска да бъде поставен във финансова зависимост или в друга обвързаност от лица или организации, както и да иска и да приема подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните му задължения, на неговите решения или да нарушат професионалния му подход по определени въпроси.

Чл. 40. Служителят не може да упражнява дейности, посочени в законодателството като несъвместими с неговите задължения и отговорности, както и да получава доходи от такива дейности.

РАЗДЕЛ ШЕСТИ. КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 41. (1) При възлагането на служебна задача, чието изпълнение може да доведе до конфликт между служебните му задължения и неговите частни интереси, служителят следва своевременно да уведоми своя ръководител.

(2) Служител, на когото станат известни факти и обстоятелства за възникнал конфликт на интереси в училището, в което е назначен, предприема необходимите мерки за изясняване на въпроса.

(3) Когато служителят се съмнява дали дадена дейност е съвместима със служебните му задължения, той трябва да обсъди това със своя ръководител.

Чл. 42 (1) Служителят не може да използва служебното си положение за осъществяване на свои лични или на семейството си интереси.

(2) Служителят не участва в каквито и да са сделки, които са несъвместими с неговата длъжност, функции и задължения.

(3) Служителите, напуснали училището, не трябва да злоупотребяват с информацията, която им е станала известна във връзка с длъжността, която са заемали, или с функциите, които са изпълнявали.

Чл. 43. Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага ръководителя си.

Чл. 44. В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя му, служителят може да се оттегли от конкретното служебно задължение, което е причина за възникването на конфликта.

РАЗДЕЛ СЕДМИ. КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 46. За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси в училището се създава Комисия по етика.

1. Комисията се избира в едноседмичен срок от утвърждаването на Етичния кодекс.

2. Членовете се избират от Общото събрание за срок от две години.

3. Комисията по етика приема Правилник за дейността си, с които се запознава Педагогическият съвет и които се утвърждават от Директора.

4. Комисията по етика отчита дейността си на годишния Педагогически съвет.

Чл. 47. Комисията по етика разглежда подадените жалби, свързани със спазването на този кодекс, а при необходимост се самосезира.

Чл. 48. Всеки заинтересован член може да внесе жалба до Комисията по етика, която се завежда във входящ дневник.

Чл. 49. Комисията по етика разглежда постъпилите жалби най-късно в едноседмичен срок от постъпването им и се произнася с мотивирано становище, въз основа на което Директорът взема решение. Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.

РАЗДЕЛ ОСМИ: ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ

Чл. 50. На основание чл. 265 от ЗПУО, с цел създаване на условия за активни и демократично функциониращи общности, в Професионална гимназия по облекло „Недка Иван Лазарова“ - Русе се създава Обществен съвет, който подпомага развитието на училището, осъществява граждански контрол на управлението му и участва в създаването и приемането на Етичния кодекс на училищната общност.

РАЗДЕЛ ДЕВЕТИ. ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 51 (1) При изпълнение на служебните си задължения и в обществения си живот служителят следва поведение, което не уронва престижа на службата.

(2) Служителят не допуска на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави.

(3) Служителят се стреми да избягва в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им цели да ги преустанови, като запази спокойствие и контролира поведението си.

(4) Служителят спазва благоприличието и деловия вид в облеклото, съответстващи на служебното му положение и на институцията, която представлява.

Чл. 52. Служителят не може да участва в скандални прояви, с които би могъл да накърни престижа на училището.

Чл. 53. Служителят не може да упражнява дейности, посочени в законодателството като несъвместими с неговите задължения и отговорности, както и да получава доходи от такива дейности.

Чл. 54. Служителят придобива и управлява имуществото си по начин, който да не създава съмнение за злоупотреба със служебното му положение.

Чл. 55. При осъществяването на действия, несъвместими с поведението по този кодекс, служителят следва да се оттегли от служба.

РАЗДЕЛ ДЕСЕТИ. ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 56. При неспазване нормите на поведение в този кодекс служителите носят дисциплинарна отговорност съгласно ЗПУО и Кодекса на труда.

Чл. 57. При първоначално встъпване в длъжност новият служител е задължен да се запознае с разпоредбите на този кодекс.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§. 1. Правилата на поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на служителите.

§. 2. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.

§. 3. Чрез спазване на правилата на поведение, заложиени в Етичния кодекс и приети от всеки учител и работещ в училището се допринася за изграждането и утвърждаването на положителен климат и и визия на Професионална гимназия по облекло „Недка Иван Лазарова“ - Русе.

§. 4. Контролът за спазване на нормите на настоящия Етичен кодекс се осъществява от Комисията по етика.

§. 5. При неспазване нормите на поведение в този кодекс служителите носят дисциплинарна отговорност съгласно Кодекса на труда и Правилника за дейността на училището.

§. 6. При първоначално встъпване в длъжност непосредственият ръководител е длъжен да запознае работещия с разпоредбите на този кодекс.

§. 7. Настоящият Етичен кодекс е приет от Педагогическия съвет и влиза в сила от 15.09.2026 г.

§. 8. Кодексът е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване. Изменения се правят по реда на приемането му и се приемат от Педагогическия съвет.

С настоящия Кодекс са запознати всички членове на училищната общност – учители и служители, и същият е поставен достъпно място за всички (учителска стая, както е публикуван и на официалния сайт на Професионална гимназия по облекло „Недка Иван Лазарова“ – Русе.

Приложение № 2

Утвърдил:

инж. ИВЕЛИНА АПОСТОЛОВА

Директор на Професионална гимназия по облекло
„Недка Иван Лазарова” – Русе

ПРАВИЛНИК

за работата на комисията по етика в
Професионална гимназия по облекло
„Недка Иван Лазарова”- гр. Русе за учебната 2026/2027 г.

I. Общи положения

Приоритети

Всеки учител и служител е длъжен да изпълнява служебните си задължения като:

- спазва законодателството на Република България;
- осъществява действия, предлага и взема решения, водещи до елиминиране на произвол и до укрепване на доверието към образователната институция;
- отнася се възпитано и с уважение, зачита правата и достойнството на личността, недопускайки дискриминация по какъвто и да е признак;
- спазва принципите законност, честност, лоялност, безпристрастност, политическа неутралност, прозрачност и отговорност.

Цели

Утвърждаване доброто име на Професионална гимназия по облекло „Недка Иван Лазарова”- гр. Русе, както и повишаване на общественото доверие в професионализма и морала на учителите и служителите.

II. Организация на работата на Комисията по етика

Правила за работа на Комисията по етика

Чл. 1 /1/ Комисията по етика в Професионална гимназия по облекло „Недка Иван Лазарова”- гр. Русе се определя със заповед на Директора на училището за срок от две години на базата на направените предложения за броя и състава от общото събрание на колектива.

/2/ Дейността на Комисията по етика се наблюдава и контролира от Директора. Той осигурява техническа подкрепа на комисията при изпълнението на нейните задължения съобразно настоящия Правилник.

/3/ Комисията избира от своя състав председател и заместник-председател.

/4/ С оглед изпълнение на задълженията си Комисията заседава редовно най-малко веднъж на всеки три месеца. Заседанията се свикват от Председателя по негово усмотрение, по искане на Директора на училището или по молба на повече от половината членове на комисията. Поканата за провеждане на заседание се отправя най-малко два дни преди самото заседание. Дневният ред на заседанията се обявява в поканата.

Кворум

Чл.2 /1/ Комисията по етика има кворум и може да вземе решения, когато повече от половината ѝ членове присъстват на заседание.

/2/ Решенията се утвърждават с просто мнозинство от членовете, присъстващи на заседание.

Процедури и протоколи на заседанието

Чл.3 /1/ Протоколите от заседанията на Комисията по етика трябва да съдържат:

- ☉ Дата и място на заседанието;
- ☉ Имената на членовете, присъстващи на заседанието;
- ☉ Дневен ред;
- ☉ Установяване на кворум;
- ☉ Молби и казуси за разглеждане;
- ☉ Резултати от гласуването;
- ☉ Взети решения.

/ 2/ Решенията на комисията се оповестяват само след изрично решение на същата. Тяхното огласяване става по подходящ начин и се организира от председателя на комисията и от Директора.

Задължение за безпристрастност

Чл. 4 Членовете на комисията по етика, включително нейният председател и зам.-председател, не трябва да правят публични изявления, които съдържат индикации относно бъдещите решения на органа.

Конфиденциалност на дискусиите

Чл.5 Личната мотивация на членовете на комисията по етика и техните становища по време на дискусиите са конфиденциални. Същото се отнася и за всички документи относно лични отношения между страните или други поверителни въпроси.

Провеждане на заседание

Чл.6 Личните жалби се разглеждат на закрити заседания. Дискусиите по въпроси, свързани с формулирането на общи изисквания към работата на учителите или служителите могат да бъдат провеждани публично, ако комисията вземе такова решение с мнозинство.

Отговорност

Чл.7 Комисията по етика носи публична отговорност за действията си и особено за вземането на решения по жалби. Тя изготвя годишен отчет за работата си, който се огласява сред учителите и служителите на Професионална гимназия по облекло „Недка Иван Лазарова” - Русе по избран подходящ начин.

III. Правила за разглеждане н жалби

Право на жалба. Регистър

Чл.8 /1/ Всяко лице има право да подаде жалба до комисията по етика във връзка с констатирани нарушения на нормите на Етичния кодекс на училищната общност. Всички жалби трябва да бъдат въвеждани в регистър.

/2/ Регистърът на жалбите е необходимо да съдържа като минимум:

- ☉ Дата, на която се подава жалбата;
- ☉ Името на жалбоподателя;
- ☉ Предмета на жалбата с позоваване на Етичния кодекс;
- ☉ Решението на Комисията по жалбата.

/3/ В случай, че по жалбата е взето решение, в регистър следва да бъде въведена информация за решението по удовлетворяване на жалбата, както и действията, предприети от засегнатия.

/4/ В случай, че жалбата е отхвърлена, в регистъра трябва да бъдат въведени основанията на базата на които Комисията отхвърля жалбата.

/5/ В регистър се отразява решението на Комисията да търси удовлетворение или да порицае нарушителите на етичните норми, както и информация за спазване на взетото от Комисията решение от страна на нарушителите.

Съдържание на жалба

Чл.9 Жалбите трябва да бъдат регистрирани писмено. Те се мотивират съобразно Етичния кодекс и може да съдържат специфични изисквания към Комисията. Жалбите относно нарушенията на етичните норми трябва да съдържат описание на деянията и позоваване на фактически материал и свидетели. Анонимни жалби не се разглеждат.

Първоначално преглеждане

Чл.10 /1/ Председателят на Комисията трябва да направи първоначален преглед на това дали жалбата отговаря на изискванията на настоящия Правилник.

/2/ В рамките на три дни след подаване на жалбата Директорът трябва да информира председателя на Комисията по етика относно наличието ѝ.

/3/ Ако е необходимо, председателят трябва да извърши първоначален преглед с помощта на юридически съветник.

/4/ Ако жалбата няма връзка с нарушения на нормите на Етичния кодекс на училищната общност, анонимна или не е мотивирана, тя следва да бъде отхвърлена след консултиране с членовете на Комисията и въведена в регистър като „неотговаряща на официалните изисквания”.

/5/ Ако дадена жалба не отговаря на официалните изисквания, председателят трябва да уведоми жалбоподателя за това и в случай, че е уместно, да го насочи към компетентна институция.

IV. Заключителни разпоредби

Настоящият Правилник за работа на комисия по етика в Професионална гимназия по облекло „Недка Иван Лазарова”- Русе влиза в сила от 15.09.2026 г. и подлежи на актуализация при промяна на нормативната уредба или идентифицирана необходимост.